СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Ганета Минкова Минкова,

Институт за държавата и правото при Българска академия на науките
професионално направление 3.6 Право

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в докторска програма „Административно право и административен процес“ в професионално направление 3.6 Право в ИДП при БАН, гр. София

Основание за представяне на становището: участие в състава на Научното жури: Заповед № РД-09-121 от 29.12.2022 г. на Директора на Института за държавата и правото при БАН

Автор на дисертационния труд: **Бюлент Шеит Мехмед**

Тема на дисертационния труд**:** **Административноправен статут на хората със специфични социални потребности**

1. Данни за процедурата и кандидата

През 2015 г. Бюлент Шеит Мехмед е зачислен като докторант в докторантска програма „Административно право и административен процес“ в научно направление 3.6. Право, към Института за държавата и правото при БАН, с научен ръководител проф. д-р Веселина Канатова-Бучкова.

Докторантът е положил всички изпити, предвидени в неговия индивидуален план.

През 2022 г. Бюлент Мехмед представя дисертационен труд в завършен вид, който е разгледан в секцията по „Публичноправни науки“ при ИДП, като е предложено да бъде открита процедура по публична защита на труда.

Със Заповед № РД-09-121 от 29.12.2022 г. на Директора на Института за държавата и правото при БАН е назначено Научно жури за публична защита на дисертационния труд и е определена датата за защита.

2. Структура и съдържание на дисертационния труд. Приносни моменти

Дисертационният труд на тема „Административноправен статут на хората със специфични социални потребности“ с автор Бюлент Мехмед е с обем от 204 страници и се състои от увод, три глави, изводи и препоръки.

Представена е декларация за оригиналност и библиографска справка. Според библиографската справка не са използвани много литературни източници, а освен това няма използвани източници на чужди езици. Цитиранията под линия са 134.

В увода са формулирани обектът, предметът на изследване, целите и научните задачи. Посочени са и използваните научни методи. В тази връзка следва да се посочи, че уводът отговаря на установените изисквания.

Първата глава съдържа исторически преглед на развитието на социалното законодателство у нас. В нея се въвеждат основни понятия и се изяснява тяхното съдържание. Авторът откроява различни групи от хора със специфични социални потребности: хора с увреждания, безработни, членове на домакинства, живеещи в бедност и др.

Кандидатът разглежда конституционните основи на социалното подпомагане, което се определя като присъщо на социалната и демократична държава.

Авторът отделя специално внимание на Агенцията за социално подпомагане, която е административната структура, упражняваща правомощия в изследваната сфера на държавно управление.

Г-н Мехмед засяга актуалния бежански въпрос и как българската администрация решава проблемите, възникнали в тази връзка.

В главата се съдържа и описание на административните процедури, които се следват при социалното подпомагане, като в това отношение авторът показва добро познаване на практическото приложение на правната уредба.

Като положителен момент в първата глава мога да откроя позоваването на практиката на Европейския социален комитет, както и използването на статистически данни, фигури и графики, чрез които са илюстрирани застъпените от дисертанта тези. Като слабост може да се посочи изброяването на редица функции, които осъществява Агенцията за социално подпомагане и които се съдържат в нормативни актове, поради

което не е необходимо да се възпроизвеждат дословно в научно изследване. По-скоро би било добре правомощията на агенцията да се обединят в по-големи групи и да се изведат критерии, въз основа на които се извършва обобщението.

Интерес представлява твърдението на дисертанта, че Законът за социално подпомагане е рамков и важни въпроси се регламентират в правилника за прилагането му. Лично аз съм се сблъсквала в практиката с текстове от правилника, които ограничават правата на лицата, нуждаещи се от социално подпомагане, без в закона да се съдържат подобни хипотези. Считам, че една от причините за това състояние на правната уредба е именно фактът, че обществени отношения, които трябва да бъдат уредени в закона, се уреждат с подзаконов нормативен акт. В тази връзка искам да подчертая, че на други места в дисертационния труд подобни проблеми са очертани – напр. на стр. 152-153, където е направен изводът, че някои от извършените в правилника промени противоречат на Конституцията и на международни договори.

Във втората глава се разглеждат производствата за предоставяне на различни видове помощи, като авторът разглежда и съдебната практика във връзка с обжалване на актовете на администрацията. Като положителна черта трябва да се подчертаят направените на стр. 128-129 предложения за подобряване на законодателството.

Като обща забележка в тази глава може да се посочи изброяването на твърде много подробности: заявления, които се попълват, групи лица, белези, на които трябва да отговарят и т.н., като това е за сметка на научния анализ.

Третата глава разглежда органите на Агенцията, на които са възложени контролни функции. Общественият контрол в изследваната област също има своето място, което е подчертано в дисертационния труд.

В заключението са систематизирани направените във връзка с изследването научни изводи и приноси, които аз споделям, и са направени предложения за усъвършенстване на законодателството.

Въпреки някои слабости считам, че като цяло дисертационният труд е правилно структуриран и научното изследване е на добро ниво. Стилът е ясен и точен.

Дисертантът представя списък с публикации, част от които са публикувани в национални издания с научно рецензиране, а друга част - в

международни издания. Проблемите, разглеждани в статиите, са свързани с темата на дисертационния труд.

Авторефератът на докторанта отразява правилно съдържанието на дисертационния труд и отговаря на утвърдените изисквания.

Не съм получила сигнали за плагиатство, а също така кандидатът е представил декларация за оригиналност на дисертационния труд.

Считам, че научната продукция на Бюлент Мехмед отговаря на минималните национални наукометрични показатели за защита на дисертационен труд.

3. Заключение

В процеса на своето развитие като научен изследовател г-н Бюлент Шеит Мехмед показва възможности за теоретично мислене и за създаване на научни конструкции. Неговият научен подход е доказан и с предложенията за усъвършенстване на действащата правна регламентация в областта на подпомагането на хора със социални потребности. Може да се направи категоричният извод, че кандидатът е трудолюбив, научно коректен и продуктивен изследовател. Изхождайки от гореизложеното, считам, че представените научни публикации и практическа дейност на кандидата, отговарят напълно на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му. Като имам предвид положителната характеристика на дисертационния труд, направена в становището, и по-специално възможностите на докторантката за самостоятелно разработване на един труден в правно-теоретическо и практическо отношение проблем с особена актуалност, ПРЕДЛАГАМ на Научното жури при Института за държавата и правото да присъди на г-н Бюлент Шеит Мехмед образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки. Професионално направление: 3.6. Икономика. Научна специалност: Административно право и административен процес.

Март 2023 г.
Гр. София

С уважение:
(проф. Г. Минкова)